

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO -
SPOŁECZNA SZKOŁA PODSTAWOWA
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
IM. JERZEGO KUKUCZKI W RYBNIKU ROK
SZKOLNY 2021/2022

Spis treści

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

[OBJ]

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
3. Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania;
4. Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
5. Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach;

GŁÓWNE CELE ORIENTACJI ZAWODOWEJ I DORADZTWA

ZAWODOWEGO

Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest zapoznanie dzieci z różnymi zawodami obecnymi w sektorach rynku pracy. Szkoła ma na celu rozwijać pozytywne postawy uczniów wobec pracy i edukacji, rozpoznawać zainteresowania oraz pomagać w ich rozwijaniu.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest rozpoznawanie własnych zasobów, poznawanie własnych mocnych stron, kompetencji, uzdolnień. Uczniowie zapoznają się z wybranymi zawodami, kształtują pozytywne postawy wobec pracy i edukacji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej jest rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie planowania dalszej edukacji oraz kariery zawodowej. Uczniowie podejmują własne decyzje edukacyjne w oparciu o zdobyte informacje nt. zawodów i rynku pracy, ale także wiedzę o własnych mocnych stronach, zainteresowaniach i zasobach.

REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE

ZAWODOWYM W SZKOLE

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami, specjalistami WSDZ;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców oraz specjalistów w zakresie realizacji działań określonych w WSDZ;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, m.in. poprzez gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;

- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- prowadzą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w formie adekwatnej do sytuacji;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele – wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- aranżowanie kątek zawodoznawczych wspólnie z uczniami;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU 2020/2021

W ramach ewaluacji programu przeanalizowano stopień oraz efektywność realizacji programu. W tym celu dokonano analizy dokumentacji szkolnej oraz przeprowadzono badania ankietowe wśród nauczycieli kl. I – III, IV – VIII i wychowawców. Dodatkowo

przeprowadzono wywiady z uczniami w dwóch grupach wiekowych: kl. I – III oraz IV – VIII.

W wyniku podjętej analizy ustalono, że w ubiegłym roku szkolnym w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego zrealizowano prawie w całości zaplanowane działania. Istotnym elementem odgrywającym rolę w tym zakresie są działania wychowawców podejmowane na różnych polach, przede wszystkim lekcji wychowawczych i projektów realizowanych również z zewnętrznymi podmiotami. Formy podejmowanych aktywności w tym zakresie oraz tematyka jest pozytywnie oceniana przez uczniów obu grup wiekowych.

Istotnym zaleceniem wynikającym z przeprowadzonej ewaluacji jest wskazanie, aby zajęcia z doradztwa zawodowego dla klasy VIII-iej zorganizować w postaci 4 godzin w pierwszym semestrze i 6 godziny w drugim do momentu uruchomienia systemu rekrutacyjnego (tj. do maja). Zaleca się rozłożenie zajęć równomiernie w tym okresie, aby zwiększyć ich efektywność. Uczniowie często podkreślali, że zajęcia z doradztwa zawodowego realizowane po uruchomieniu systemu rekrutacyjnego nie mają dla nich sensu.

W przypadku kl. VII zblokowana forma zajęć sprawdza się i pozwala bardziej efektywnie wykorzystać przeznaczony czas.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH I-III

Treści programowe:

1. POZNANIE SIEBIE. Uczeń:

- 1.1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2. prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3. opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4. omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5. opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1. uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2. wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3. wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1. opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

L.p.	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE
1.	Realizacja treści programowych z doradztwa zawodowego w postaci zabaw, dyskusji i pracy warsztatowej w ramach kształcenia ogólnego.	pełny rok szkolny	nauczyciele dydaktycy	
2.	Warsztaty i zajęcia rozwijające uzdolnienia.	pełny rok szkolny	nauczyciele prowadzący	
3.	Tydzień kodowania.		nauczyciele dydaktycy	materiały ORE
4.	Zajęcia z pomocy psychologiczno – pedagogicznej.	pełny rok szkolny	nauczyciele specjaliści	
5.	Szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej.	IX – X 2021	Jolanta Maciończyk Agnieszka Płoszaj	
6.	Spotkanie z policjantami „Bezpieczna Droga do Szkoły.	IX – X 2021	pedagog	Komenda Miejska Policji w Rybniku
7.	Realizacja treści programowych z doradztwa zawodowego w postaci zabaw, warsztatów plastycznych i kącików zawodoznawczych w ramach zajęć świetlicowych.	pełny rok szkolny	nauczyciele świetlicy	
8.	Projekt „Mali inżynierowie”.	pełny rok szkolny	Ewa Kubiak	Uniwersytet Dzieci

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH IV-VI

Treści programowe:

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW. Uczeń:

- 1.1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystywania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4. prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1. wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2. opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1. wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2. wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3. samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1. opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osoba.

L.p.	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE
1.	Realizacja treści programowych z doradztwa zawodowego w postaci dyskusji, pracy warsztatowej, pracy w grupach, analiza prac i wytworów uczniów w ramach kształcenia ogólnego z poszczególnych przedmiotów.	pełny rok szkolny	nauczyciele dydaktycy	m.in. materiały ORE
2.	Udział w konkursach i olimpiadach dydaktycznych, sportowych oraz artystycznych.	zgodnie z harmonogramem przez cały rok szkolny	nauczyciele dydaktycy	
3.	Projekty edukacyjne realizowane w roku szkolnym.	zgodnie z harmonogramem przez cały rok szkolny	nauczyciele prowadzący projekty	
4.	Szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej.	I semestr	Jolanta Maciończyk Agnieszka Płoszaj	
5.	Poradnictwo i konsultacje indywidualne odpowiadające na potrzeby uczniów oraz rodziców.	pełny rok szkolny	wychowawcy nauczyciele dydaktycy nauczyciele specjaliści	
6.	Warsztaty i zajęcia rozwijające uzdolnienia.	pełny rok szkolny	nauczyciele prowadzący	
7.	Aktywny udział w uroczystościach szkolnych zgodnie z harmonogramem.	pełny rok szkolny	nauczyciele organizujący dane wydarzenie	
8.	Informacje wynikające z diagnozy indywidualnej lub przesiewowej.	zgodnie z potrzebami	nauczyciele specjaliści (pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy)	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
9.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów i rodziców oraz rewalidacja.	zgodnie z potrzebami	nauczyciele specjaliści oraz terapeuta pedagogiczny	

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH VII-VIII

Treści programowe:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7. określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5. analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6. wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7. dokonuje autoprezentacji.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

- 3.2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznawania własnych zasobów;
- 3.3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2. określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

L.p.	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE
1.	Realizacja treści programowych z doradztwa zawodowego w postaci dyskusji, pracy warsztatowej, pracy w grupach, analiza prac i wytworów uczniów w ramach kształcenia ogólnego z poszczególnych przedmiotów.	pełny rok szkolny	nauczyciele dydaktycy	m.in. materiały ORE
2.	Zajęcia lekcyjne z doradztwa zawodowego dla kl. VII – VIII.	zgodnie z planem	doradca zawodowy	
3.	Udział w konkursach i olimpiadach dydaktycznych, sportowych oraz artystycznych.	zgodnie z harmonogramem przez cały rok szkolny	nauczyciele dydaktycy	
4.	Projekty edukacyjne realizowane w roku szkolnym wewnętrzne oraz z udziałem podmiotów zewnętrznych.	zgodnie z harmonogramem przez cały rok szkolny	nauczyciele prowadzący projekty	
5.	Szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej.	I semestr	Jolanta Maciończyk Agnieszka Płoszaj	

6.	Poradnictwo i konsultacje indywidualne odpowiadające na potrzeby uczniów oraz rodziców.	pełny rok szkolny	wychowawcy nauczyciele dydaktycy nauczyciele specjaliści	
7.	Warsztaty i zajęcia rozwijające uzdolnienia.	pełny rok szkolny	nauczyciele prowadzący	
8.	Spotkanie z rodzicami uczniów klas ósmych na temat wyboru dalszych kierunków kształcenia.	II semestr	wychowawca doradca zawodowy	
9.	Aktywny udział w uroczystościach szkolnych zgodnie z harmonogramem.	pełny rok szkolny	nauczyciele organizujący dane wydarzenie	
10.	Omówienie systemu elektronicznego naboru do szkół ponadpodstawowych.	III 2022	doradca zawodowy	
11.	Prezentacja ofert szkół ponadpodstawowych.	III – IV 2022	wychowawca doradca zawodowy	
12.	Targi Edukacyjne– wyjście z uczniami.	III – V 2022	wychowawca doradca zawodowy	
13.	Otwarcie systemu elektronicznego naboru do szkół ponadpodstawowych – poradnictwo indywidualne i grupowe, monitorowanie procedur.	IV – VI 2022	wychowawca doradca zawodowy	
14.	Monitorowanie przebiegu rekrutacji zgodnie z Zarządzeniem Kuratora Oświaty – składania przez uczniów kopii świadectw ukończenia szkoły i zaświadczeń o szczegółowych wynikach egzaminów i konkursów.	VI 2022	dyrektor szkoły wychowawca	
15.	Informacje wynikające z diagnozy indywidualnej lub przesiewowej.	zgodnie z potrzebami	nauczyciele specjaliści (pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy)	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna

16.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów i rodziców oraz rewalidacja.	zgodnie z potrzebami	nauczyciele specjaliści oraz terapeuta pedagogiczny	
-----	--	----------------------	---	--

EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

W celu przeprowadzenia ewaluacji programu zaleca się:

- zbadanie stopnia realizacji programu;
- bieżące rozmowy z uczniami, rodzicami i wychowawcami klas;
- analizę dokumentacji szkolnej;
- uwzględnienie wniosków nauczyciela - doradcy zawodowego realizującego zajęcia z doradztwa zawodowego oraz wychowawców realizujących wytyczne programu.